

Sosiaali- ja terveysvaliokunta

ASIA Kirjallinen lausunto (HE 113/2012) / kuulemistilaisuus 16.10.2012

Eduskunnan sosiaali- ja terveysvaliokunta on pyytänyt Lääkäripalveluyritykset ry:n (LPY) edustajaa kuultavaksi hallituksen esityksestä 113/2012, joka koskee sairausvakuutuslain muuttamista ja väliaikaista muuttamista.

Yleistä

Lakiluonnoksessa esitetään sairaanhoitovakuutuksen korvausperusteiden muuttamista sekä korvauksiin tehtäviä säästöjä osana valtiontalouden sopeuttamistoimia.

LPY keskittyy lausunnossaan arvioimaan lääkärin- ja hammaslääkärinpalkkioiden sekä tutkimuksen ja hoidon korvausperusteiden muuttamista ja korvaustason pienentämistä.

Korvausperusteiden muuttaminen on kannatettava uudistus

Nykyiset korvausperusteet ja hyväksytyihin taksoihin perustuva järjestelmä on rakenteeltaan monimutkainen, hallinnollisesti työläs ja sekä asiakkaalle että palveluntuottajalle vaikeasti hahmottuva kokonaisuus. STM:n asettama sairausvakuutuksen sairaanhoitovakuutuksen kehittämistyöryhmä kiinnitti huomiota taksajärjestelmän vaikeaselkoisuuteen jo vuonna 2007 ehdottaessaan euromääräiseen korvausjärjestelmään siirtymistä.

Lakiluonnoksessa esitetty korvausjärjestelmän yksinkertaistaminen vuoden 2013 alusta lukien merkitsee sitä, että sairausvakuutuskorvaus yksityisen sairaanhoidon kustannuksista on asiakkaalle etukäteen tiedossa. Euromääräinen korvausmenettely on selkeä ja toimiva vakuutettujen, palveluntarjoajien sekä Kansaneläkelaitoksen kannalta. **LPY pitää esitystä tältä osin hyvänä.**

Korvausmenojen leikkaaminen ei ole perusteltua

Sairaanhoitovakuutuksen lääkärinpalkkioiden sekä tutkimuksen ja hoidon korvaustaso on tarkistettu viimeksi vuonna 1989 eli 23 vuotta sitten. Tämä on johtanut siihen, että lääkärinpalkkioiden keskimääräinen korvausprosentti on nykyisin vain 24,5. Tutkimuksesta ja hoidosta keskimääräinen korvausprosentti on nykyisin vain 29,4. STM:n sairausvakuutuksen sairaanhoitovakuutuksen kehittämistyöryhmä esitti jo vuonna 2007 korvaustason merkittävää korotusta. Työryhmän esityksen tavoitteena oli tuolloin 40 prosentin korvaustaso.

Lakiluonnoksessa esitetään, että osana valtiontalouden sopeuttamistoimia laboratoriotutkimusten ja radiologisten tutkimusten korvausperusteita muutetaan siten, että tutkimuksen ja hoidon nykyisistä noin 75 miljoonan suuruista vuosittaisista korvausmenoista

leikattaisiin 20 miljoonaa euroa. Tällöin laboratoriotutkimusten ja radiologisten tutkimusten korvaukset pienenisivät vuoden 2011 tasosta noin kolmanneksella. Esitetty korvaustason tarkistus kasvattaa vastaavasti vakuutettujen omavastuuosuutta yksityisen terveydenhuollon kustannuksista.

Korvaustason alentamisen arvioidut vaikutukset:

- hoitojonojen pidentyminen julkisella sektorilla
- kuntien kustannusten kasvaminen
- vakuutettujen omavastuuosuuden kasvaminen
- tarpeellisen hoidon aloittamisen viivästyminen
- sairauspoissaolojen lisääntyminen
- kannustaa yksityisten terveystakuutusten ottamiseen
- lisää osaltaan eriarvoisuutta hoitoon pääsyn ja hoidon kustannusten suhteen

Koska sairausvakuutusjärjestelmässä vakuutetun omavastuuosuudet ovat lääkärinpalvelujen sekä tutkimuksen ja hoidon osalta jo nykyisin keskimäärin 75 prosenttia, eivät lakisääteisen sairausvakuutuksen alkuperäinen tarkoitus ja tavoitteet toteudu. **LPY:n mielestä esitettyjen lisäleikkausten toteuttaminen ei ole tarkoituksenmukaista eikä se tue terveystaloustalouden kehittämistä ja palvelujen saatavuuden parantamista.**

Sairaanhoitokorvausten leikkauksen vaikutukset on arvioitava huolella

Esitetyn leikkauksen vaikutuksia palvelujärjestelmään, palvelujen saatavuuteen ja julkiseen talouteen kokonaisuutena on arvioitu hallituksen esityksessä puutteellisesti. Ilmeisenä vaarana on, että säästön toteuttaminen esitetyllä tavalla aiheuttaa merkittävästi suuremmat kustannukset muualla julkisessa taloudessa ja koko kansantaloudessa. **LPY esittää, että ennen kuin lopullisia päätöksiä sairaanhoitokorvausten leikkaamisesta tehdään, arvioidaan huolellisesti, miten ko. leikkauspäätös vaikuttaa hoitojen saatavuuteen, hoitoon pääsyyn, kansalaisten valintoihin, valinnanmahdollisuuksiin sekä julkiseen talouteen kokonaisuutena – erityisesti kunnallistalouteen.**

Tiivistelmä LPY:n lausunnosta

Kaikkeen edellä mainittuun viitaten LPY ei pidä perusteltuna sairaanhoitovakuutuksesta korvattavien menojen leikkaamista esitetyllä tavalla. Sen sijaan esityksen mukaista nykyisestä taksaperusteisesta järjestelmästä euromääräisiin korvauksiin siirtymistä ja kiinteistä omavastuista luopumista LPY kannattaa.

Kunnioittaen,

Lääkäripalveluyritykset ry
Ismo Partanen
toiminnanjohtaja